

des er der i Frue Sogn over 24,000 Indbyggere, i Søndre Trinitatis over 20,000, i Nørre Trinitatis over 18,000, i Helliggeistes over 19,000 og paa Nørrebro over 23,000. Naar man nu seer, hvorledes Kirkeforholdene have staaet for her i Kjøbenhavn, saa har Stillingen været bedre. Der er ikke blot ikke kommet flere til, men der er tværtimod blevet færre Præster, end der var før, og ligesaa færre Kirker. Naturligviis var der et Vendepunkt ved Reformationens Tid, hvor en overordentlig Mængde Kirker bleve nedlagte (En Stemme: Na, var det saa mange); ja, der blev nedlagt vistnok mindst en halv Snees Stykker. Saa kom Ildbranden 1728; da brændte der 6 Kirker, og alle 6 bleve byggede op igjen; derimod i Ildbranden 1795 brændte der kun 1 Kirke; men den blev paa Grund af Tidsaanden ikke genopført. Men man kan ved en Sammenligning mellem før og nu bedst see, hvorledes Forholdene nu staae. Kjøbenhavn havde for over et Aarhundrede siden, i Aaret 1750, 90,000 Indbyggere, og der var da i Kjøbenhavn 11 Sognekirker og 28 Sognegeistlige. Et Aarhundrede derefter i Aaret 1850 var der derimod i Kjøbenhavn 130,000 Indbyggere, men kun 10 Sognekirker og kun 19 Sognegeistlige — jeg tager begge Gange de danske og tydske Sognegeistlige tilsammen — og endelig 1870 har Kjøbenhavn 180,000 Indbyggere, men der er kun 12 Sognekirker og 23 Sognegeistlige — Præster og Capellaner. Her er ogsaa nogle Katecheter; men der er vist kun Saa af dem, der ikke læse 36 Timer ugentligt, saa de kunne virkelig egentlig ikke regnes med som Geistlige. Man vil vistnok indrømme, at det maa vække en alvorlig Betragtning, at Byen staaer saa slet med Hensyn til geistlige Forretningers Besørgelse. Jeg har fremhævet i en anden offentlig Forsamling, at det er hændet mig i en Klasse i en Skole, hvor jeg vilde forklare Nøddaaben udført af Lægmand for Børnene, at jeg spurgte een af dem, af hvem han var døbt, og jeg fik da det Svar: Jeg er døbt af min Fader, og af en anden ligeledes det Svar: Jeg er døbt af min Fader; og det viste sig da, at af 22 Børn vare de 8 døbt af deres Forældre. Da

jeg noget efter henvendte mig til en Kjøbenhavnssk Provst og spurgte ham, hvordan det hang sammen, svarede han, at derude i den østlige Deel af Byen døbttes Børnene næsten ikke af Præster. Man kan ikke faae Præster der, og derfor hjemmedøbes Børnene, og naar de komme i Kirke, vide Præsterne i Almindelighed ikke, om de ere døbt af Præster eller deres Forældre. Nu er det aldeles vist, at Kjøbenhavn i tidligere Tider fik Bidrag til Kirker af det øvrige Land, og jeg troer, at hiin høitærede Landssthingsmand i det andet Thing i Kirkecommissionen udtalte en sand Tanke, da han sagde, at der var al mulig Grund til at komme Kjøbenhavn tilhjælp ved Opførelsen af de nødvendige nye Kirker. Men hvorfor det ogsaa i Almindelighed gjør mig ondt, at denne Ting ikke er medtagen, er, fordi man ved dette Lovforslag stiller Kjøbenhavn og Kjøbstæderne i kirkelig Henseende ganske anderledes end det øvrige Land. Man siger: For det øvrige Land er Kirkevesenet en Stats-sag, men for Kjøbenhavn og Kjøbstæderne derimod en Communesag; vi ville ikke have det paa disse Steder som en Stats-sag, fordi der ikke er Penge nok; vi ville have flemmet mange flere Penge ud af Kjøbenhavns Commune og Kjøbstæderne end de nuværende. Men at lade Kirkerne i det øvrige Land være en Stats-sag, men derimod i Kjøbenhavn og Kjøbstæderne fremdeles at behandle dem som en Communesag, den Ting er utilladelig inconfesquent. Iblandt de andre Ting, jeg har at udsætte mod Lovforslaget, er der en mere ubetydelig Ting, og det er, at jeg ikke kan forstaae, at de nu ansatte Præster skulle have nogen Pensionret i Forhold til Størrelsen af den Pension, som de nu afgaaende Præster faae. Pension retten hviler paa ældre kongelige Resolutioner, og Forholdet var i høi Grad ugunstig for Præsterne indtil i 1856. Nu kan jeg ikke see, hvorfor de nuværende Præster, idetmindste de, der ere ældre end 1856, absolut skulle pensioneres efter en høiere Pensionsscala, jeg seer ingen Grund til, at de ikke kunne pensioneres efter den i Lovudkastet liggende Pensionsscala. Dernæst er jeg ogsaa imod Bestemmelserne om Udredelsen af Halvdelen af Renter og Afdrag af de Laan, der